

Eesti maaelu arengukava 2007 – 2013 seirekomisjoni IX istung Reval Hotel Olümpias, Tallinnas

PROTOKOLL

25. november 2009 nr. 9

Algus kell 11:00, lõpp 16:45

Juhatas: Toomas Kevvai

Osalejad: Henno Nurmsalu, Enn Sokk, Mai Talvik, Marina Kaas, Jaan Sõrra, Ermo Kruuse, Merit Mikk, Aavo Mölder, Kaul Nurm, Silvia Lotman (volikirja alusel), Andrus Pirso, Kalle Reiter, Einar Vilem, Margus Timmo, Ants Varblane, Mati Mõtte (volikirja alusel), Sirje Potisepp, Tambet Sova.

Puudusid: Aret Vooremäe, Kaja Kesküla, Silver Pramann, Kaupo Sempelson, Eedi Sepp, Liina Saar, Vahur Vingisaar, Kaja Peterson (asendas Silvia Lotman), Rando Värnik (asendas Mati Mõtte)

Kutsutud: Søren Kissmeyer-Nielsen, Jüri Rute, Livi Rooma, Jaan Kallas, Krista Kõiv, Andres Oopkaup, Marko Gorban, Ove Pöder, Katrin Rannik, Anneli Kimmel, Mati Tõnismäe, Merle Saaliste, Kadi Raudsepp, Ülle Puusta, Malle Klaassen, Sirlil Kalbus, Anne-Liisi Mändmets.

Protokollis: Anne-Liisi Mändmets

Päevakord:

1. Sissejuhatus ja päevakava tutvustus – Toomas Kevvai;
2. Ettekanne: MAK 2007 – 2013 1., 3. ja 4. telje püsihindamistegevused – Mati Mõtte;
3. Ettekanne: MAK 2007 – 2013 meetme 1.6 muudatused – Merle Saaliste;
4. Ettekanne: MAK 2007 – 2013 meetmete 1.7.2 ja 1.7.3 tutvustus – Kadi Raudsepp;
5. Muud küsimused – Toomas Kevvai

1. Sissejuhatus ja päevakorra tutvustus

Sissejuhatus ja päevakava tutvustas MAK 2007 – 2013 seirekomisjoni esimees Toomas Kevvai.

Järgnes seirekomisjoni liikmete tutvustusring.

Euroopa Komisjoni DG AGRI (põllumajanduse ja maaelu peadirektoraadi) esindajad Søren Kissmeyer-Nielsen ja Jüri Rute osalevad vaatlejatena.

Istungil toimus lindistamine protokolliga jaoks.

Otsustati: Päevakord kinnitada.

2. Ülevaade MAKI 1,3, 4 telje püsihindamisest- M. Mõtte

C:\Documents and Settings\almandmets\

Küsimused, kommentaarid:

J. Rute: Koostööga seotud küsimus: koostööpartnerite loetelu ettekandes ei sisaldanud PMKd. Mida pidasite silmas, et olete valmis osalema Euroopa hindamisvõrgustiku töös?

M. Mõtte: PMK on jäänud slaidilt välja, aga loomulikult me teeme koostööd, esimene kohtumine on plaanis 1. detsembril 2009. a. Koostöö PMK-ga peaks toimuma pigem otse, mitte läbi PMi. Komisjoni hindamisvõrgustiku tegevuses osalemiseks ootame kutset ja puudub info, kas midagi sarnast juba toimub, aga oleme valmis koostööd tegema.

K. Nurm: meede 1.2 on rahaliselt alarahastatud, kas te analüüsite ainult neid, kes toetusi said või ka neid kes ilma jäid? Et hinnangut anda peaks vaatama kõiki taotlejaid.

M. Mõtte: hetkel on kõik tootjad sees, kes on toetust saanud. Suurte meetmete puhul on taotlejaid palju, aga kui pooled pole toetust saanud, siis läheks uurimiseks suur ressurss, ülevaate saab ka keskmisest.

J. Rute: Noortalunike puhul huvitab ka sooline jaotus.

M. Mõtte: on olemas, aga ei pidanud väga oluliseks ettekandes välja tuua.

T. Sova: kas te vaatate ka seda, mitu noortalunikku on tekkinud ühest ettevõttest?

M. Mõtte: selleks oleks vaja saada kõikide tegutsevate talunike kohta andmed.

T. Kevvai: See on pigem küsimus PRIA-le toetusõiguse teesklemise teemal.

M. Mõtte: detailsuse küsimus on väga oluline. Me püüame anda hinnangu, kas meede tagab põlvkondade vahetuse ja uuenemise.

S. Lotman: Kuidas te sõnastate selle analüüsi tulemused, kas väiksed on konkurentsivõimelisemad kui suured?

M. Mõtte: eesmärk on uurida, kas piirmäärad täidavad oma eesmärgi.

S. Lotman: Kas sotsiaalsete uuringutega on hiljem võimalik ühildada?

M. Mõtte: Algtabelid säilitame ja on võimalik kokku panna ning on sisendiks aasta alguses seirearuandes meetme analüüsil. Meil pole kõiki 2008. a andmeid, tegeleme baasnäitajate analüüsimisega ja edaspidi loodan, et saame need näitajad lisada. Tahame andmebaasis olevaid taotlejaid jälgida 5. a jooksul. Meie meetodika näeb ette, et kui keegi langeb valimist välja, siis need asendatakse samas suurusgrupis uute taotlejatega.

M. Kaas: Ettepanekud: FIEde puhul, kellel pole töötajaid on raske arvestada tööviljakust. FIE tähendab, et ta on enda tööandja, ehk on töötaja. FIEsid, kes pole äriregistris ei arvestata isegi statistikas. On soovitus võrdsustada 0 töötajatega FIE-sid 1 töötajaga ettevõtetega, et saada õige pilt. Tahan toetada K. Nurme mõtet, et peame analüüsima ka neid taotlejaid, kes taotlesid, aga jäid ilma ning miks nad jäid ilma jne, et saada õige pilt, nende kohta, kelle andmed on PRIA-s.

K. Nurm: peaks vaatama, mis sai taotlejatest, kes toetust ei saanud.

M. Mõtte: peame koostöös PM-iga mõtlema, milliseid andmeid meil on vaja ja saame ettepanekut kaaluda. Sellel, miks keegi toetust ei saanud on erinevaid põhjusi (ei klassifitseerunud, ei vasta PRIA järelpärimisele jne), aga saab võrrelda, mis on keskmine ja tootjaorganisatsioonid saavad anda oma andmed.

K. Nurm: kui võtame meetmed 1.4.1 ja 1.4.2, kus enamus taotlejaid said toetust, aga kui toome noortalunike näite, siis paljud jäid toetusest ilma lihtsalt seetõttu, et eelarve oli väike. Kus ületaotlemine oli suur ja valdav osa jääb ilma, siis peaks vaatama, mis sellistest taotlejatest sai, see oleks kasulik teada tulevikumeetmete kavandamise puhul.

M. Mõtte: tänan ettepaneku eest.

M. Timmo: Kas on plaanis analüüsida kriteeriume, miks taotleja jäi toetusest ilma, mis viis näiteks hindepunktid alla.

M. Mõtte: Ei, andmevahetust pole kokku lepitud rahuldamata jätmise otsuste osas. PRIA annab ülevaate seirearuandes, mis põhjustel põhiliselt ilma jäädi. Taotlusvooru juures tuleks kaaluda.

H. Nurmsalu: Seirearuandes on tõesti 1 rida peamiste põhjuste kohta, kaalume, kas saaksime põhjalikumalt selgitada.

J. Rute: Võib-olla peaks lairiba meetme juures vaatama, kui suur % territooriumist on kiirema internetiga kaetud.

M. Mõtte: praegu saame öelda, kui palju on avalikke infopunkte, lairiba meetme indikaatorid tulevad siia veel juurde.

M. Kaas: räägiti tootlikkuse või tööviljakuse näitajatest töötaja kohta, kas võiks sisse tuua ka lisandväärtuse töötaja kohta, kuna tulemuste hindamisel oleks hea kriteerium. Võiks olla nagu MKM-il ja majanduse valdkonnas võiksid olla näitajad sarnaselt kajastatud ja võrreldavad.

M. Mõtte: On võimalik lisada.

A. Varblane: ühistegevuse toetamine on prioriteet, et kas tehakse meetmete uuring, milline meede toetab rohkem ühistegevust ja kas meetmed ühistegevuse seisukohast vastu ei tööta üksteisele.

M. Mõtte: Saame analüüsida koostööprojekte. Hetkel on meetmeid erinevalt rakendatud ja ühistutele eraldi skeem puudub.

S. Lotman: MAK algas 2007. aastal ja püsihindamine 2009. aastal, kas te pole juba hiljaks jäänud?

M. Mõtte: midagi pole oluliselt kaotsi läinud, kuna esimesed tulemused hakkavad alles ilmnema.

H. Nurmsalu: 2007. a suurem osa meetmeid ei avanenud, seetõttu 2008. a oli esimene sisuline rakendamise aasta. Püsihindamine on keskendunud programmi mõju hindamisele ja 2009. aastast ongi olemas esimesed tulemused, mida analüüsida, seega kaotsi pole midagi läinud.

S. Lotman: kellele on kättesaadav algandmete baas, kas seda on võimalik kasutada ka muude asutuste poolt uuringute tegemiseks?

M. Mõtte: Andmebaasidel on sisene protseduur, mis lähtub riiklikust statistika seadusest. Üksikandmeid ja isikuandmeid ei avalikusta, aga vahehindaja saab vastavalt lepingule.

S. Lotman: PMK-ga tuleb alles hindajate vaheline koosolek, samas on oluline, et kõik teljed saaksid hindamisel kokku.

M. Mõtte: jah, peame keskkonna- ja investeringutoetuste andmed kokku viima.

M. Timmo: kes hakkab hindajaid hindama?

T. Kevvai: kontrollib PM ja lõpphindaja teeb lõppkokkuvõtte ja vaatab üle ka metoodika.

S. Kissmeyer-Nielsen: Tänan hea ettekande eest ja kui te peate kinni oma metoodikast, siis loodetavasti annab see hea tulemuse. Mainiti ka osalemist Euroopa hindamisvõrgustikus, hoolitseme omalt poolt, et saaksite kutse. On siiski mõned indikaatorid, mida võiks paremini formuleerida, aga tegeleme sellega koostöös.

3. MAK 2007-2013 meetme 1.6 muudatused- M. Saaliste

C:\Documents and Settings\almandmets\

Küsimused, kommentaarid:

J. Sõrra: Kas sain õigesti aru, et saavad taotleda ainult tootjarühmad? Võiks ka sätestada, et üksikpõllumees saaks taotleda. Rekonstrueerimiseks pole ka võimalik toetust saada (piimakombinaadi ostavad ära ja panevad uue liini sisse), kas selle peale saab toetust?

M. Saaliste: Jah, sellele saab toetust.

M. Kaas: aastase maksimaalse summa kohta küsimus, 10 miljoni piirang on aasta ja taotleja kohta. Võiks sisse tuua piirangu kogu programmiperioodi kohta.

M. Saaliste: On ka praegu sees 20 miljonit perioodi kohta, kuna see jäi samaks, siis sellest ei rääkinud.

S. Kissmeyer-Nielsen: kommentaarid: see on meetme edasiarendus, seega peate tagama, et riiklik maaelu strateegia seda hõlmab. Küsimus ka Asutamislepingu Lisa I ja mitte Lisa I toodete tootmise toetamises, seega tekib riigiabi aspekt. Toetuse saamisel on põhimõte, et anname toetust objektidele, mis ilma toetuseta ei oleks valminud. Euroopa Kontrollikoda on ka sellele tähelepanu juhtinud.

J. Rute: et toetus laieneb suurettevõtetele, selle põhjendus peab olema ka MAKis ja seirekomisjoni otsus selles osas on oluline.

M. Timmo: täpsustada demarkatsiooni, kes olid esmaste põllumajandustoodete töötajatenä abikõlbulikud taotlema toetust kolmandast teljest?

M. Saaliste: kui kvalifitseerusid meetme 1.6 või 1.4.1 alla, siis meetmest 3.1 toetust ei saa.

T. Kevvai: mikropõllumajandustootjatel 1.4.1 juures töötlemine lubatud. Need tootjad, kes pole mikrod, ei saa taotleda meetmest 1.4.1 ega 3.1 (suuremad saavad bioenergia investeringuteks toetust taotleda meetmest 3.1) ja meetmest 1.6 saab taotleda põllumajandustootja, kui on tootjarühma liige, seega katmata on mikrode ja tootjagruppide vahele jäävad tootjad, kes ei saa taotleda toetust töötlemisele.

K. Nurm: mitu suurettevõtet oleks, kes seda meedet saaks kasutada?

M. Saaliste: teoreetiliselt 4, aga pigem 2.

Seisukohad:

S. Potisepp: teeks ettepaneku kaaluda programmiperioodi jooksul maksimaalse toetuse summana 30 miljonit krooni.

T. Kevvai: Kui me toetame kõige tugevamaid, siis võime vastuollu minna Komisjoni öelduga investeringute kohta.

K. Nurm: Tühimiku võiks ju täita, et anname ka üksiktegijatele võimaluse võrdsetel alustel. Põllumajanduspoliitika on suunatud sellele, et tootmine oleks edukam ka esmatootmissektoris. Piimasektoris on mureks võrdne kohtlemine, võiks olla lisatingimus, et kes saavad toetust ja avalikku raha, peaksid kohtlema võrdselt neid, kellelt saavad oma tooraine.

T. Kevvai: küsimus komisjonile - SAPARDis oli lisandväärtuse meetme puhul eeldus, et on seotud primaarsektori tulu tõusuga. Väidetavalt EAFRD sellist seost enam ei näe, kas lähenemine ja ideoloogia on muutunud?

S. Kissmeyer-Nielsen: praegu on eesmärk esmatöötajate osas ebaselgem kui varem, aga kui loete EL maaelu arengu määrust, siis seal rõhutatud põllumajanduse ja metsanduse konkurentsivõime parandamine läbi innovatsiooni jne, loomulikult on see suunatud ka esmatasandile ja talunik on poliitika keskpunktis, aga konkurentsivõime tähendab, et te olete võimelised turustama oma tooteid teiste kõrval. Kui rääkida töötlemisest ja turustamisest siis punkt 23 EL maaelu arengu määruse preambulast näitab põhimõtted kätte.

K. Nurm: sisuline küsimus oli, et kui suuri toetame, kas sellel on positiivne mõju primaarsektorile.

M. Mõtte: toetatavate tegevuste %-lise jaotumise (70% masinad) kohta kahtlus investeringu puhul, et kas väiksemad omavad nii suurt tehnoloogilist võimekust.

T. Kevvai: tehnoloogia peaks olema kallim. Kui alustab tootmist, siis on küsimus proportsiooni osas õigustatud.

S. Potisepp: vana tehnoloogiat pole mõtet osta, seega masinate osa on kallim.

S. Lotman: meetme eesmärkides pidada silmas ka keskkonna säästlikkust.

E. Sokk: tahame toetada alustavaid tootjarühmasid ja eelisarendada ühistulisi ettevõtmisi.

M. Mikk: tootmishoonete ehitust ja seadmete proportsiooni vaadates toetaks ettepanekut neid % kaaluda.

A. Oopkaup: taustaks, miks selline ettepanek tuli. Tahame saada ergutavat mõju. Suurema lisandväärtusega toodete tootmisel saaksime nõ mahutoote asendada suurema lisandväärtusega tootega. Probleem on selles, et meetmete nõuded on tööstuste poolt manipuleeritavad. Eesti tööstusi iseloomustab fenomen, et enamus tööstusi on arenenud väikestest üksustest suureks, samamoodi on koos sellega kasvanud ka tootmishooned, samas see ei ole mõistlik lahendus. Suund peaks olema sinna poole, et tehnoloogiale vastavalt toimuks paindlikult ümberehitus ja ümberstruktureerimine peaks olema võimalik.

M. Kaas: ettepanek 70-30% osas on tulnud kalandusest üle ilmselt. Terviklahenduste puhul on ettepanek jätta vabaks, aga olemasolevate hoonete rekonstrueerimise või juurdeehituse puhul võiks 30% ehituse osakaal sobida. Ettevõtjal peaks olema võimalus minna etapiliselt edasi, et esimeses voorus küsida näiteks hoonete ja edasi seadmetele.

M. Mõtte: Piirmäärade kohta: terviklahenduse tellimisel määrab hankija ise proportsiooni.

Tehti ettepanek lisada sihtrühma ka mikrodest suuremad põllumajandustootjad, kes tahavad töötlemisse investeerida. Mittepõllumajanduslik tootja saab meetmest 3.1, mikro saab 1.4.1-st, olemasolev toiduainetöötaja saab 1.6-st, aga olemasolev põllumajandustootja, kes on suurem kui mikro, ei saa hetkel toetust töötlemise alustamiseks. Kas seirekomisjon on nõus lisama eelnimetatud tootjad, tingimusel, et tootjarühmadel on hindamisel eelis.

M. Saaliste: kui tahame soosida tootjarühmi, siis ei ole mõtet lubada üksikpõllumajandustootjat, loogika kaob ära.

T. Kevvai: kuidas see eelis anda on tehniline küsimus ja paremusjärjestus paneb selle paika.

K. Nurm: eelistus tuleks anda tootjarühmadele, sellega olen nõus. Meede motiveerib koostööd, aga võiks olla sees võimalus ka üksiktootjatel taotlema tulla.

M. Mikk: Toetan ka seda ettepanekut, et alustavaid põllumajandustootjatest töötlejaid peaks toetama. Kui toetame mitmekesistamist ja töötlemist, siis ühe grupi väljajätmine oleks ebaõiglane.

S. Potisepp: kuidas meetme 1.6 vahendite kasutamine on olnud?

J. Kallas: toetust on määratud 160 miljonit, millest 56 miljonit on välja makstud. Siit võib järeldada, et omafinantseeringu võimekus on langenud ning on probleem.

S. Potisepp: Kas siis parem kui raha jääks kasutamata? Meetme raha võiks minna sektori konkurentsivõime tõstmiseks. Seega suurettevõtete lisamine põhjendatud.

A. Mölder: peame arvestama, et niššitooted on olulised, tootjarühmade moodustamine on mõnedes valdkondades raske. Toetaks üksiktaotleja lisamist.

T. Kevvai: Kuidas on seirekomisjonil seisukoht, kui on samaväärne investering tootjarühmal ja üksiktoiduainetööstusel, kas siis peaks ka eelistama tootjarühma?

M. Saaliste: Praegu on juba antud eelis hindamisel põllumajandustootjate ühistutele.

K. Nurm: kas me võrdse kohtlemise printsiipi rakendame?

A. Oopkaup: reaalne probleem on, et suurele toojale makstakse kõrgemat hinda tooraine eest. Samuti mõjutab hinda asukoht, aga selle meetmega seda probleemi on raske lahendada. Ootame ettepanekuid, kuid tootjarühm võiks ise seda reguleerida.

K. Nurm: Põhimõte peaks sees olema, kui kasutatakse avalikku raha.

J. Sõrra: ühistute sees peaks kõigepealt asjad selgeks rääkima.

T. Kevvai: järgnevas PMAN-des tuleb juttu meetmest 1.9 ja tootjarühmade tunnustamisest.

Kokkuvõte:

T. Kevvai: Arvestades, et 1.4.1 võimaldab mikrodel kasutada investeringutoetust töötlevasse tööstusesse, siis see küsimus, et kas peaks laiendama mikrodele, langeb ära. Suurettevõtete suunas sihtgrupi laiendamise vastu polnud keegi. Keskkonnasõbralikke tegevusi prioritseeritud siin otseselt pole.

M. Saaliste: VKE-dele lubame puhastusseadmeid ja keskkonnainvesteeringuid, aga suurettevõtja peab olema võimeline ise tegema selliseid investeeringuid.

S. Lotman: peaks julgustama mõtlema innovatiivsetele keskkonnasäästule mõeldud lähenemistele.

M. Saaliste: on arvesse võetud – hindamiskriteeriumites on sees lisahindepunktid keskkonnasäästu eest.

T. Kevvai: Peame strateegia üle vaatama ja MAKi lisama põhjendused, miks suurettevõtjad on sihtgrupis. VKE-dele anda eelis hindepunktide andmisel.

Hääletamine:

1) **T. Kevvai:** Kes on vastu, et sihtgruppi lisada põllumajandustootjad, kes tahavad töötlemist arendada, aga on suuremad kui mikrod:

Vastu: M. Timmo, M. Kaas, K. Reiter, S. Potisepp.

K. Reiter: Oleneb valdkonnast, aiandustootjate jaoks pole lahendus, et töötleva tööstuse alt taotleda saab, kui tootmiseks 1.4.1-st taotleda ei saa.

Poolt: 10 seirekomisjoni liiget.

2) **T. Kevvai:** maksimaalne toetuse summa 10 miljonit taotlusvoorus ja 20 miljonit perioodi jooksul kokku, kas on peale S. Potisepa veel ettepanekuid, et tõsta maksimaalne toetuse summa 30 miljoni peale perioodi kohta?

Kui ettepanekuid ei ole, siis jääb 20 miljonit perioodi kohta, aga ühel korral mitte rohkem kui 10 miljonit.

S. Potisepp: MAK-is võiks olla võimalusena kirjas, et kui tekib vajadus, siis saaks kasutada rohkem, näiteks 30 miljonit.

M. Saaliste: ministri seisukoht oli, et kui tekib vajadus, siis suurendatakse, seega esialgu jääb 20.

3) **T. Kevvai:** Kas kõik nõus nõudega, et järgneval aastal uuesti toetust taotledes tuleb kuludokumendid esitada, mis tõendavad, et vähemalt osaliselt eelmist investeringut tehakse.

J. Kallas: nõus, aga kuludokumendid peavad vastama ka tegelikkusele.

4) **T. Kevvai:** Viimane punkt (tootmis- ja laohoonete ehitamise toetamine) sobis kõigile.

4. MAK 2007- 2013 1.7.2, 1.7.3 tutvustus- K. Raudsepp

C:\Documents and Settings\almandmets'

Küsimused:

S. Lotman: kas prognoosite, et Eestist keegi tuleb taotlema?

K. Raudsepp: lihavede projekt Hiiumaalt näiteks.

S. Lotman: aga kui eelarvet täis ei taotleta?

K. Raudsepp: Loodame, et huvi on, aga alguses on keeruline.

M. Mikk: toetame neid kahte meetet. 1.7.2 tehniline küsimus: teistes liikmesriikides toetatakse sertifitseerimiskulusid, maheda puhul on meil riiklik kontroll ja tootja maksab riigilõivu, et kas see on abikõlblik? Meetmes 1.7.3 osas on maksimaalne toetuse määr 70% ja omafinantseering 30% - teavitamise puhul on omafinantseeringu nõue liiga kõrge, kas see tuleb ELi õigusest?

K. Raudsepp: See on ette antud nõue ELi õiguses. Riigilõivust: riigilõiv on tootjale kulutus ja peaks olema abikõlblik, aga peab vaatama, kuidas eristada mahepõllumajanduse toetusest.

T. Kevvai: see oleneb, kas mahepõllumajandustoetusel on see toetuse määra sisse arvestatud, kahekordselt ei tohiks seda kompenseerida.

M. Timmo: teavitamise ja edendamise juures meetmes 1.7.3 on toetatav messide korraldamine, kas võiks toetatavate tegevuste hulka lisada ka laadad.

K. Raudsepp: messi mõiste katab ka seda.

Kokkuvõte:

T. Kevvai: sellisena nagu meede oli ette kantud, kiidame heaks, meetme kogu eelarve osas täpsustame, et see on indikatiivne.

5. Muud küsimused

T. Kevvai: järgmine seirekomisjon on planeeritud juunis 2010. aastal. Samas vahepeal võib tulla teemasid, mida peaks sisuliselt arutama. Üheks teemaks peaks olema kiviaia meede, kus kavandame muudatusi, tuleme kirjaliku protseduuriga selle juurde tagasi. Huvi meetme vastu on olnud väga suur. Edaspidi toetaksime ainult kiviaia taastamist, mitte enam rajamist. Analüüsimise läbi, aga meetme eesmärke oleks võimalik saavutada ka väiksema ühikuhinnaga, samuti on kavas täpsustada eelistuskriteeriume, nt et asuvad kaitsealal jne. Ei ava diskussiooni ja saadame kirjaliku protseduuriga, aga kui väga vaja, siis kutsume seirekomisjoni liikmed kokku.

MAKi rakendamise hetkeseis- ettekanne T. Kevvai:

C:\Documents and Settings\almandmets\

MAK eelarve on 14,5 miljardit krooni. Kohustusi on võetud 4,3 miljardit, mis on ligikaudu 30% programmi eelarvest. Välja on toetust makstud 2,4 miljardit, mis on 17,2% eelarvest. N+2 reegli osas vahendite kasutamata jätmise ohtu ei näe. Investeeringumeetmete raames on vahendite kasutamine sõltuvuses investeeringute tegeliku teostamisega taotlejate poolt.

Karjatamise meetme raames esitati taotlusi rohkem, kui oli eelarves selleks vahendeid. Taotluste põhjal võime öelda ka, et meetme eesmärk on saavutatud, seega kiidame ilmselt sellel aastal kõik taotlused heaks taotletud mahus ilma toetusmäära vähendamiseta. Keskkonnasõbraliku majandamise meetmes on olukord analoogne ja järgmisel aastal võtame täiendavaid taotlusi üksnes neilt, kellel on kehtiv vana KST või mahe toetuse kohustus. Küsime, kas Te olete sellise lähenemisega nõus?

K. Nurm: noortaluniku meetmes on kõikides taotlusvoorudes tulnud rakendada paremusjärjestust ja paljud taotlejad ei ole toetust saanud, kas ei peaks kogu MAK eelarvet vaatama kriitilisemalt, et ka põlvkondadevahetus saaks lahendatud.

T. Kevvai: põhjendatud küsimus, senini oleme tõstnud meetmetele juurde vahendeid sama meetme tuleviku eelarve arvelt, mitte meetmete vahel. Me pole noortalunikke erinevalt kohelnud. Tuleme sellele teemale juurde tagasi järgnevatel seirekomisjonides.

A. Varblane: Natura metsa märgistamise ja tähistamise kohta tahaks küsida, et kas DG AGRI poolt võiks keegi tulla kohalike oludega tutvuma.

S. Kissmeyer-Nielsen: meil on audiitorid DG AGRI-s, kes käivad vaatamas ja kontrollimas, aga rakendamine on liikmesriigi ülesanne, audiitoritel on raske anda eelnev nõusolek meetmele. Ilmselt ei saa kolleege nõusse teie palvet teostama.

T. Kevvai: EMK on erinevaid lahendusi pakkunud, aga oleks vajalik kolmepoolne kohtumine teha ja vaadata seis üle (PM, EMK, PRIA vahel).

J. Kallas: Arutelu on plaanis ja võiks sellel aastal veel kohtuda.

J. Sõrra: millal tuleb KSM-i määrus?

T. Kevvai: loodame jaanuaris.

M. Mikk: Toetame KSM lähenemist, et kui on KST kehtiv kohustus, siis oleks järjepidevuse mõttes võimalik ka järgnevatel aastatel taotlema tulla. Kas karjatamise toetuse puhul uusi kohustusi rohkem ei võeta?

T. Kevvai: oleme Komisjonile esitanud MAKi muudatusettepanekud, teises muudatuste pakettis on loomade heaolu meetme muudatused sees. Praegu ei oska öelda, sest karjatamise puhul on lahtine karjatamise toetuse mehhanism. Kohustused on 5-aastased ja heakskiit on viieks aastaks, aga uutele taotlejatele võib olla muutusi, aga nendest informeerime jooksvalt.

Toomas Kevvai
Komisjoni esimees

Anne-Liisi Mändmets
Protokollija